

Douglas, houtkwaliteit, snoei en teeltkundige maatregelen

Ph. Riou-Nivert

Revue Forestière Française 1989 no 5 p. 387-410.

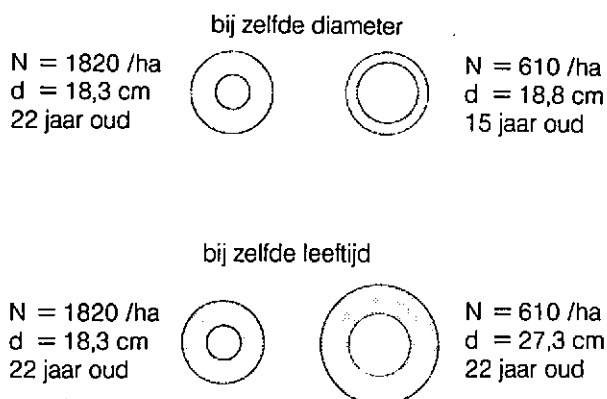
Vanaf de vijftiger jaren is in Frankrijk veel douglas aangeplant. Aanvankelijk plantte men ca. 2500 stuks per ha; onder invloed van hoge arbeidskosten en onrendabele dunningen daalden deze plantaantallen via ca. 1600 in de 70-er jaren tot ca. 1200 per ha. Dichter geplante opstanden worden meestal vroeg en sterk gedund.

Grote vraag bij deze teeltmethode is de houtkwaliteit. Op grond van diverse studies worden twee kwaliteitsklassen onderscheiden.

1 bouwhout; de afzet als bouw-/constructiehout brengt weinig op, maar noesten in het hout zijn toegestaan; maximale jaarringbreedte 1 cm.

2 kwaliteits (zaag-) hout brengt een duidelijk betere prijs op, maar noesten en andere fouten mogen niet voorkomen. Duidelijke normen schijnen verder niet te bestaan, maar een regelmatige jaarringopbouw en een laag aandeel juveniel hout hebben een gunstige invloed op de prijs.

Figuur 1 Vergelijking van gemiddelde bomen uit twee opstanden met verschillend plantverband.

■ "mantel"

□ "juveniel hout", dat wordt gevormd onder de nog levende takken

Afhankelijk van de na te streven houtkwaliteit worden verschillende teeltmodellen uitgewerkt.

De teeltmodellen voor constructiehout vallen vooral op door de naar Nederlandse maatstaven lage stamtallen. Ze zijn in onderstaand staatje kort gekarakteriseerd:

aantal/ha	noesten	dunning	opmerkingen
600	zwaar, > 4 cm	nee	magere houtkwal.
1000	middel ca. 3 cm	nee	windworpgevaar
	middel ca. 3 cm	ja	extra kosten
2000	dun, < 2,5 cm	ja	extra kosten

De modellen voor ruw constructiehout zijn voor ons minder interessant vanwege de meestal lage opbrengsten van het hout en de grote kans op stormschade in de meeste teeltmodellen.

Vooraf de teeltmodellen voor zaaghout zijn voor ons van belang; ze zien er als volgt uit:

1 aanplant 500 tot 1000 planten per ha;

2 aanplant 1000 tot 1600 planten per ha met een stamtal reductie bij een hoogte van 4 tot 7 m;

3 aanplant 1000 tot 1600 planten per ha met sterke en vroege dunning bij een hoogte van 10 tot 15 m.

In alle drie modellen wordt uitgegaan van het opsnoeien van de stammen. De eerste snoeibeurt, tot 2,5 m hoogte, vindt plaats als de bomen maximaal 6 m hoog zijn. Dan worden 500 tot 800 bomen opgesnoeid. De tweede snoeibeurt (tot 6 m hoogte) wordt uitgevoerd als de bomen ca. 12 m hoog zijn; er worden dan 200 à 300 bomen opgesnoeid. Wanneer de mogelijkheden voor langere omlopen gunstig zijn dan worden ca. 150 stammen nog verder opgesnoeid tot een hoogte van 8 of 10 m.

Een betere kwaliteit zaaghout kan nog bereikt worden door naast een regelmatige jaarring-breedte en noestvrij hout nog te streven naar smalle jaarringen (3 tot 5 mm). Daarvoor zijn vrij hoge stamtallen en een regelmatig dunningsregiem nodig. Het model voor hoge kwaliteit zaaghout is door de snelle diktegroei van de douglas moeilijk te realiseren.

Tot slot wijst de auteur op het belang van de afweging van sociaal-economische factoren, teelttechniek en het nagestreefde eindproduct. Veranderingen in arbeidskosten, techniek en markt maken een periodieke herhaling van de afweging noodzakelijk.

G. v. T.